

Бекітілді
КЕАҚ «Қорқыт Ата атындағы
Қызылорда университеті»
Ғылыми кеңесінің шешімі
№25 хаттама 29 мамыр 2026ж.

**D073-Аудит және салық салу білім беру бағдарламасы бойынша докторантураға
түсушілерге арналған сұрақтар тізімі**

Бірінші блок бойынша сұрақтары

001

Экономика және оның қоғам өміріндегі рөлі.

002

Ғылыми зерттеулерді жоспарлау негіздері

003

Жүйелі көзқарас зерттеу кезінде экономикалық құбылыстар мен процестер

004

Жоспарлау экономикалық зерттеулер

005

Ақпараттық базасы экономикалық зерттеулер

006

Тарихи зерттеу әдісі

007

Абстракттілі-логикалық зерттеу әдісі

008

Статистикалық зерттеу әдісі

009

Монографиялық зерттеу әдісі

010

Негіздеу әдістері мен тәсілдерін жүргізу кезінде экономикалық зерттеулер

011

Цифрлық технологиялардың экономикалық талдауға әсері

012

Big Data мен дәстүрлі деректер базасының айырмашылығы

013

ESG есептілігі экономикалық тиімділікке әсері

014

Конференция түрлері, оларды ұйымдастыру және қатысу нысандары

015

Ғылыми-зерттеу жұмысының мазмұны мен құрылымына қойылатын жалпы талаптар

016

«Экономикалық зерттеулер әдістемесі» пәнін оқытудың мақсаты, міндеттері мен құзыреттері

017

Ғылыми-зерттеу жұмысының құрылымы мен мазмұны

018

Зерттеу нәтижелерін статистикалық өңдеу әдістері

019

Экономикалық зерттеулердің ғылыми әдістері

020

Ғылыми зерттеу бағдарламасын әзірлеу кезеңдері

021

Ғылыми идея ұғымы және оларды құру әдістері
022
Гипотеза ұғымы
023
Гипотеза түрлері және оларға қойылатын талаптар
024
Гипотезаны негіздеу
025
Бухгалтерлік есеп саласындағы ғылыми зерттеулерді жоспарлаудың теориялық және әдістемелік негіздері
026
Зерттеудің экономикалық-статистикалық әдістері
027
Статистикалық бақылау, статистикалық топтау. Абсолютті және салыстырмалы шамалар
028
Вариацияның орташа шамалары мен коэффициенттері
029
Динамика қатарлары, индекстер
030
Корреляциялық-регрессиялық талдау
031
Дисперсиялық талдау
032
Экономикалық салыстырулар
033
Сілтемелер мен әдебиеттер тізімін жасау
034
Электрондық ақпарат тасымалдаушылармен жұмыс
035
Математикалық, эволюциялық және экономикалық әдістер
036
Data Mining технологиясының негізгі кезеңдері
037
Мерзімді басылым тұрғысынан құжаттардың түрлері
038
Data Mining технологиясының экономикалық маңызы
039
Экономикалық ғылымның әдістемелік принциптері
040
Қоғамдық қауіпсіздік концепциясының мәні
041
Big Data талдауы кәсіпорын тиімділігіне әсері
042
Нақты уақыттағы аналитика (Real-time analytics)
043
Ғылыми зерттеудің технологиялық кезеңі
044
ESG есептілігін талдауда қолданылатын цифрлық құралдар
045
Ғылыми таным және ғылыми түйсігі
046
Конференция түрлері

047
Экономикалық қауіпсіздікті бағалаудың тиімді әдістері

048
Экономикалық зерттеу әдістері

049
Ғылыми жұмысты ресімдеуді филологиялық сүйемелдеу-ғылыми ақпаратты сауатты және дәл беру

050
Монография

051
Жобалау әдістері

052
Әдістеменің индуктивті, дедуктивті, эксперименттік түрлері

053
Өндірістік және нормативтік-өндірістік құжаттар

054
Big Data талдауында қолданылатын әдістер

055
Big Data негізіндегі болжау модельдері

056
Ойлау ғылымның зерттеу объектісі ретінде

057
Жалпы және жеке түсінік

058
Түсінік және категория

059
Ғылыми гипотеза және теория

060
Тиімді шешімдерді табу әдістері

061
Гранттарды рәсімдеу ережелері

062
Big Data талдауында қандай әдістер қолданылады

063
Модельдеу ғылыми зерттеу әдісі ретінде

064
Экономико-математикалық әдістер және оның түрлері

065
Ғылыми ақпарат көзі

066
Цифрлық талдау арқылы басқарушылық шешім қабылдау

067
Корреляциялық талдау

068
ESG жүйелері арқылы экономикалық талдау процесін автоматтандыру

069
Data Mining әдістерінің экономикадағы рөлі

070
ESG факторларын экономикалық талдауда қолданудың маңызы

Екінші блок бойынша сұрақтары

001

Бухгалтерлік есеп және қаржылық есептіліктің тұжырымдамалық негізі
002
Заманауи бухгалтерлік модельдер және әлемнің экономикалық дамыған елдеріндегі есеп
003
Есеп саясаты, бухгалтерлік есеп бағалауларында болатын өзгерістер мен қателер (IAS 8)
004
Қаржылық есептілікті ұсыну (IAS1)
005
Қорлар (IAS2)
006
Инвестициялық жылжымайтын мүлік (IAS 40):тану және бастапқы бағалау
007
Негізгі құралдар (IAS 16)
008
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер: тану, жіктеу және бағалау (IFRS 5)
009
Жалға алушы мен жалға берушінің есептілігіндегі қаржылық жал (IFRS 16)
010
SAP ERP жүйесінің негізгі модульдері
011
Қаржы құралдары: мәні, жіктелінуі және тану.
012
Қаржы құралдарын бастапқы және кейінгі бағалау және әділ құнын анықтау әдістері.
013
Активтердің құнсыздануы (IAS 36)
014
Қызметкерлерге берілетін сыйақылар (IAS 19)
015
Зейнетақымен қамсыздандыру бағдарламалары (зейнетақы жоспарлары) бойынша есеп
және есептілік (IAS 26)
016
Аралық қаржылық есептілігі (IAS 34): мақсаты, қолдану аясы және анықтамасы.
017
Капитал және резервтер есебі.
018
Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашып көрсету(IAS 34)
019
ERP жүйелерін енгізудің қаржылық нәтижеге әсері
020
Шоғырландырылған қаржылық есептілік түсінігі және оны құру тәртібі
021
Материалдық емес активтер (IAS 38)
022
SAP ERP және Oracle ERP жүйелерінің айырмашылығы
023
Операциялық бөлімдер түсінігі. Сегменттік есептілік мақсаты (IFRS 8)
024
Бухгалтерлік есепті жүргізу процесінде заңнамалық талаптарды сақтамаудың құқықтық
және экономикалық салдары
025
Бухгалтерлік есептің негізгі ішкі жүйелері (қаржылық есеп және басқару есебі) олардың
сипаттамалары және салыстырмалық аспектілері.

026
Басқарушылық шешім қабылдаудағы релеванттық шығындардың ролі

027
Бюджеттеу кезеңінің сатылары

028
Инновациялардың бухгалтерлік есеп пен аудитке әсері

029
Кірістер мен шығыстардың танылуы

030
Түгендеу жүргізудің ережесі және тәртібі. Түгендеу нәтижелерін құжаттық рәсімдеу. Түгендеу нәтижелерін анықтау және оларды реттеу. Түгендеу нәтижелерін бухгалтерлік есепте бейнелеу.

031
Аудиттің халықаралық стандарттарының жіктелуі

032
Ақша операцияларының есебін ұйымдастыру.

033
Қаржылық есептіліктің түсінігі, мақсаты және құрамы, оған қойылатын жалпы талаптар.

034
Бастапқы есеп бухгалтерлік есептің ақпараттық жүйесінің негізі ретінде

035
Ақша қаражаттары және олардың баламаларын тану.

036
Аудиттің мәні, мақсаттары және түрлері

037
Аудиторлық қызметті реттейтін негізгі заңнамалық және нормативтік актілердің құрылымдық мазмұны

038
Табысқа салық IAS 12

039
Аудитті жоспарлау

040
Аудиторлық тәуекел және аудиттегі маңыздылық

041
Ақша қаражаты мен олардың баламаларының аудиті

042
Қорлар мен дайын өнімнің аудиті

043
Дебиторлық берешек аудиті

044
Негізгі құралдар аудиті

045
Материалдық емес активтердің аудиті

046
Міндеттемелер аудиті

047
Қаржылық нәтижелер аудиті

048
Аудиторлық дәлелдемелер

049
Аудиторлық қорытындының түрлері мен нысандары

050

Аудит сапасын бақылау

051

Міндеттемелер мен капиталдың аудиті

052

Өндірістік цикл аудиті

053

Аудит жұмысының сапасын бақылау АХС 220

054

Қаржылық есеп берудегі салықтар

055

Аудиторлық ұйымдардың кәсіби жауапкершілігін құқықтық тұрғыда реттеу тетіктері

056

«Қазақстан Республикасындағы аудит туралы» Заңында қарастырылатын аудит түрлері

057

Аудитті жоспарлау мен жүргізудегі маңыздылық АХС 320

058

CVP-талдау (Cost-Volume-Profit)

059

Елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтау және бағалау АХС 315

060

Негізгі қорлардың түсінігі, жіктелуі және бағалануы.

061

Материалдық емес активтердің амортизациясының есебі.

062

Салықтардың және басқа да міндетті төлемдердің жіктелуі және есебі

063

Қаржылық есеп беру аудитін жоспарлау АХС 300

064

SAP ERP жүйесінде қаржылық есептің ұйымдастырылуы

065

Электрондық бухгалтерия жүйелері

066

Жасанды интеллект көмегімен аудит жүргізу

067

Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есепте ақша қаражаттарын көрсету.

068

Активтерді қайта бағалау және құнсыздану есебі.

069

ESG жүйелерінің аудит сапасына әсері

070

ESG аудитінің ерекшеліктері

Үшінші блок бойынша сұрақтары

001

2025 жылдың 1 – ші қаңтарында «Беташар» АҚ 12000 мың теңгеге транспорттық кеме сатып алды. Кеме толықтай пайдаланылуға дайын, бірақ компания қызметкерлерін оқыту қажет, оқыту 500 мың теңге болды.

Оқыту аяқтала салысымен 2025 жылдың 1 – ші қаңтарында кеме пайдалана бастады. Кеме пайдалану мерзімі 25 жыл, бірақ кеме жеті жыл пайдаланудан сон қозғалтқышты ауыстыру қажет. Пайдалану бағытына сәйкес сатып алу кезіндегі қозғалтқыштың құны 1400 мың теңге.

ҚАЖЕТ:

Қолданыстағы стандартты көрсетіңіз. Кеменің 2025 жылғы амортизациясын есептеңіз, есептеуге түсіндірме беріңіз.

002

2024 жылы «Стройком» АҚ зауыт құрылысын салумен айналысты. Құрылыс аяқталып, зауыт 2024 жылдың 31 тамызында пайдалануға дайын болды. Іс жүзінде зауыт 2025 жылдың басында іске қосылады. «Стройком» АҚ белгілі бір шығындар кетірді. Олардың қайсысы зауыттың өзіндік құнына қосылып, негізгі құралдарда көрініс табады? Осы тақырып бойынша толығырақ ақпарат төменде берілген:

Шығындар категориясы	Күні	Сомы, мың теңге	Түсініктеме
Жерді сатып алу	1 наурыз 2024 ж.	10 000	
Құрылыс алаңындағы дайындық жұмысы	наурыз 2024 ж	1 100	Барлық шығындар 2022 жылдың наурыз айының басында болды. Шығындарға базалық құнның 10% мөлшерлемесі бойынша есептелген сатылатын салық кіреді.
Жұмыс күшін жалдау бойынша шығындар	1 наурыз – 31 тамыз 2024 ж	2 000	Құрылыс кезеңі ішінде құрылысшыларды жалдауға байланысты шығындар. Бұл шығындар осы кезең ішінде біркелкі есептеледі.
Құрылыс материалдарын сатып алу	1 наурыз 2024 ж	2 200	Шығындар құрамына 10% ставка бойынша қолданылатын сатудан өтелетін салық кіреді. Жалпы шығынның 550 мың теңгесі өрт салдарынан бүлінуден есептен шығаруға тура келді.
Жалпы басқару шығындарының үлесі	1 наурыз – 31 тамыз 2024 ж	2 420	Компания пайдаланатын нормативтік шығындарды бөлу формуласының негізінде айқындалған.
Пайыздық шығындар	1 ақпан 2024 ж 31 қаңтар 2024 ж	880	Құрылысты қаржыландыру үшін ішінара тартылған қарыз қаражаты 12 млн. теңгеден 8% жылдық ставка бойынша төленген 11 ай үшін пайыздар.

ҚАЖЕТ:

Негізгі құралдардың құрамына зауыттың өзіндік құны ретінде қосуға болатын ең жоғары соманы есептеңіз. 2024 жылы тозу есептелмейтіндігі дұрыс па, себебі зауыт 2025 жылдан кейін пайдалануға берілетін болады ма?

003

"Арман" (резидент) кәсіпорны бойынша ағымдағы жылға мынадай ақпарат бар:

- 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша "Дельта" клиентінің "Арман" кәсіпорны алдындағы берешегі 8 млн.теңгені құрайды.
- "Дельта" клиентіне қарсы 2025 жылғы 9 қаңтарда жою рәсімі басталғаны белгілі болды, нәтижесінде "Арман" кәсіпорны ештеңе алмайды;
- 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық есептілік әлі бекітілген жоқ.

ҚАЖЕТ:

Қаржылық есептілікте дебиторлық берешек құнының 8 млн. теңгеге азаюы көрсетілсін.

004

Келесі оқиғалар 2025 жылғы 31 желтоқсандағы есепті күннен кейін болды, бірақ қаржылық есептілік шығарылымға бекітілгенге дейін:

* 70 000 жай акциялардың жеңілдетілген шығарылымы болды;

* қызметкерлерге 2025 жылғы пайданың үлесі төленді.

ҚАЖЕТ:

1) жоғарыда сипатталған екі оқиға 2025 жылғы есептілікте көрсетілуі керек пе, жоқ па, егер солай болса, қалай болатынын түсіндіріңіз.

005

"Эдем" компаниясының бухгалтері ХҚЕС (IAS) 2 "Қорлар" қорларды екі шаманың ең азы бойынша бағалауды талап ететінін біледі: өзіндік құн және сатудың таза құны. Соған қарамастан, ол таза сату бағасын есептеу кезінде төменде көрсетілген элементтердің қайсысын ескеру керектігін білмейді: 1) Прайс-парақ бойынша сату бағасы; 2) сатып алушыларға күтілетін жеңілдіктер; 3) күтілетін сату күніне дейін қойманың үстеме шығындарын бөлу; 4) сату бөлімінің қызметкерлерінің жалақысы, оның ішінде сатылған жалақылар мен комиссиялар тауарлар.

ҚАЖЕТ: таза сату бағасын анықтаңыз және жоғарыда аталған элементтердің қайсысы таза сату бағасын есептеу кезінде қолданылуы керек екенін көрсетіңіз.

006

"Ипсилон" (резидент) кәсіпорны бойынша ағымдағы жылға мынадай ақпарат бар:

1. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша "Дельта" клиентінің "Ипсилон" кәсіпорны алдындағы берешегі 8 млн.теңгені құрайды.

2. "Дельта" клиентіне қарсы 2024 жылғы 9 қаңтарда жою рәсімі басталғаны белгілі болды, нәтижесінде "Ипсилон" кәсіпорны ештеңе алмайды;

3. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық есептілік әлі бекітілген жоқ.

ҚАЖЕТ:

Қаржылық есептілікте дебиторлық берешек құнының 6 млн. теңгеге азаюы көрсетілсін.

007

"Лилия" (резидент) кәсіпорны бойынша ағымдағы жылға мынадай ақпарат бар:

1. 2025 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша машина жөнделуде. Оның қаржылық есептілікте көрсетілген баланстық құны 2 млн. теңгені құрайды;

2. 2026 жылғы 14 Қаңтарда жөндеу шеберханасы станоктың жөндеуге жатпайтынын және оның жою құны тек 400 мың теңгені құрайтынын хабарлады;

3. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық есептілік әлі бекітілген жоқ.

ҚАЖЕТ:

1. Қаржылық есептілікте станоктың баланстық құнының 400 мың теңгеге дейін азаюы көрсетілсін

008

ХҚЕС (IAS) 8 "Есеп саясаты, бухгалтерлік бағалаудағы өзгерістер және қателер" стандартында компаниялардың есеп саясатын қандай жағдайларда және қалай өзгерте алатыны, бухгалтерлік бағалаудағы өзгерістерді қалай есепке алу керектігі, сондай-ақ өткен кезеңдердегі есепте жіберілген қателерді қалай түзету керектігі айтылады.

ҚАЖЕТ:

1. Есеп саясатын анықтаңыз. Компания ХҚЕС 8 сәйкес есеп саясатын өзгерте алатын кезде.

2. Қаржылық есептілік жазбаларында өткен кезеңдердегі Елеулі қателіктердің ашылуын сипаттаңыз

009

«Димаш» компаниясы 1 қаңтар 2024 жылы «Өмір» компаниясынан 100 кв. метр қойманы жалға алады.

Жалдау мерзімі 3 жыл, жыл сайынғы төлем 10,000 теңге.

«Өмір» өзінің жалға алушыларына апта сайын ғимаратты тегін тазалау қызметін көрсетеді. Дәл осындай қойманы тазалау қызмет "Тета" бәсекелес фирмасының көршілес

ғимаратында жыл сайын 1,500 мың теңгеге көрсетіледі, ал ұқсас ғимаратты жалдау тазалау қызметінсіз жыл сайын 9,000 теңге.

Дисконттау ставкасы 10% құрайды, аннуитетті дисконттау 2,4869 тең.

ҚАЖЕТ:

Бұл жалдау келісім шартты «Димаш» өз есептілігінде қалай көрсетеді?

010

"Белоснежка" компаниясы құрғақ тазалау желісіне иелік етеді және кілем бұйымдарын тазалау және тазалау саласында корпоративтік клиенттерге қызмет көрсетеді. Барлық құрғақ тазалағыштар үй ішінде құрғақ тазалауды, сондай-ақ үй тазалау қызметтерін ұсынады. 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қаржылық есептілік жобасы 40 000 мың теңге кірісті, салық салуға дейінгі пайданы 2100 мың теңгені және активтің жиынтығын 32 000 мың теңгені қамтиды. Баланстық құны 1 000 мың теңге болатын Жылжымайтын мүлік 2024 жылғы 31 желтоқсанға 2025 жылғы ақпанда 700 мың теңгеге сатылды. Компания жылжымайтын мүлікті бастапқы құнынан жылына 2% мөлшерлеменен амортизациялайды.

ҚАЖЕТ: төрт жағдайдың әрқайсысы 2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылдағы "Ақшақар" компаниясының қаржылық есептілігінде қалай көрінетінін негіздей отырып түсіндіріңіз. сіздің жауабыңыз халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) тиісті сілтемелерді қамтуы керек.

011

«Ғалым» компаниясының негізгі құралдары «Негізгі құралдар»16 – шы ҚЕХС сәйкес қайта бағаланған құны бойынша есептеледі. 31 желтоқсан 2024 жылы объектілердің бірінің баланстық құны 20000 мың теңгені құрады. Егер объект қайта бағаланбаған болса 31 – ші желтоқсан 2024 жылы оның құны 10000 мың теңгені құрайтын еді.

31 – ші желтоқсан 2024 жылы қолайсыз экономикалық жағдайға байланысты объектінің баланстық құнынан 12000 мың теңгені есептен шығарды.

Тапсырма:

Объектінің есептен шығарылуы 2024 жылғы пайдаға (салықтарды қоспағанда) қалай әсер ететіндігін және есептіліктің қандай бөлімдерінде көрсету қажет екендігін анықтаңыз.

012

Фирма жаңа өндіріс процесін әзірлеуде. Есепті жыл ішінде шығындар 2024 жылғы 31 желтоқсанға дейін: 2024 жылғы 1 қаңтардан 2024 жылғы 30 қыркүйекке дейін – 4 680 мың теңгені; 2024 жылғы 1 қазаннан 2024 жылғы 31 желтоқсанға дейін – 1 560 мың теңгені құрады. Жоба келесі есепті кезеңде аяқталады. Бұл үдеріс әкелуге тиіс ақша қаражатының сомасы 1 360,5 мың теңгені құрайды.

ҚАЖЕТ: бухгалтерлік баланста капиталдандырылған әзірлеу шығындарын көрсету; құнсыздану шығындарын анықтау және кірістер мен шығыстар туралы есепте көрсету.

013

"Спарта" құрылыс компаниясы кеңсе ғимаратын салуға келісім жасады. Келісім-шартта құрылыс 25 айға созылуы керек екендігі анықталды. Алғашқы 6 айда жұмыстың 20 пайызы орындалды. Осы уақыт ішінде жұмсалатын шығындар су құбырының апатына байланысты 10 пайыздан асады.

Шарт "шығындар плюс" типі бойынша жасалған.

ҚАЖЕТ: Тапсырыс беруші қосымша шығындарды төлейтінін түсіндіріңіз?

014

"ААА" компаниясы үш ай ішінде сатудың әртүрлі деңгейлеріндегі шығындар туралы келесідей ақпарат берді.

№	Шығындар, ш.д.	сәуір	мамыр	маусым
		3 000 д.	6 000 д.	9 000 д.
1	Өнімнің өзіндік құны	3 500	5 000	6 500
2	Қорларды сақтауға арналған шығындар	600	1 200	1 800
3	Коммуналдық қызметтер	360	420	480
4	Өзге де операциялық шығындар	1 500	3 000	4 500

5	Ғимаратты жалдау	1 000	1 000	1 000
6	Амортизация	200	200	200

ОРЫНДАУ ҚАЖЕТ:

1. Ең үлкен және ең кіші мәндер әдісін қолдана отырып, "ААА" компаниясының жалпы шығындарын есептеу үшін ($y = a + bx$) теңдеуін шығарыңыз.

015

X өнімін өндіруге арналған арнайы тапсырысты орындау үшін компания килограммы 1500 ш.д. 30 тонна шикізат сатып алды. Қоймадағы жылу жүйесінің бұзылуы кезінде 4 тонна шикізат сумен зақымданған, толығымен бұзылған және X өнім өндірісінде пайдалану мүмкін болмады, X өнім өндірісінде 20 тонна шикізат пайдаланылды, ол тапсырыс берушіге берілді. Тапсырыс беруші алынған өнімнің ақысын төледі, бірақ компаниядан X өнімін өндіруді тоқтатуды сұрады, өйткені ол енді оған керек болмады және компанияға келісімшарттың тоқтатылатындығы туралы хабарлады. Компанияның қоймасында бар 6 тонна шикізатты сату мүмкін емес, өйткені оның ерекшелігіне байланысты оған сұраныс жоқ.

ҚАЖЕТ: Қайтымсыз шығындардың сомасын анықтаңыз?

016

Сметаға сәйкес, кәсіпорын 5 000 дана тауарды сатуды жоспарлап отыр. Бұл сату деңгейінде жалпы ауыспалы шығындар мен жалпы тұрақты шығындар сәйкесінше 10 000 ш.д. және 15 000 ш.д. құрайды. Шығындар үшін тиімділік (релеванттылық) деңгейі 1 500-ден 7 500 данаға дейінгі аралықта орналасқан. Компания 6000 дана тауар шығаруды жоспарлап отыр, күтілетін шығындардың жалпы сомасын анықтаңыз.

0017

Келесідей ақпарат берілген:

Қызметтер атауы	ш.д.
Жыл басындағы аяқталмаған өндіріс	52 500
Негізгі өндірістік жұмысшылардың еңбек шығындары	151 000
Жыл басындағы негізгі өндірістік материалдардың қорлары	70 000
Өндірістік үстеме шығыстар	253 000
Жыл соңындағы негізгі өндірістік материалдардың қорлары	78 500
Жыл соңына аяқталмаған өндіріс	61 500
Негізгі өндірістік материалдарды сатып алу	604 500

ҚАЖЕТ: Өнімнің өзіндік құнын анықтаңыз?

018

Қызметінің бірінші жылында "Альфа" компаниясы 144 000 дана өнім өндірді. Сол кезеңде 100 ш.д. бағасы бойынша 108 000 дана өнім сатылды, ал шығындар келесідей құрады:

Өндірістік:

Тұрақты 288 000 ш.д.

Айнымалылар 216 000 ш.д.

Сауда және әкімшілік

Тұрақты 138 000 ш.д.

Айнымалылар 54 000 ш.д.

Егер "Альфа" компаниясы абзорпшен-костингтің орнына директ-костингті қолданса, оның таза пайдасы қаншалықты аз болар еді?

019

Актив бастапқы құны 200 000 теңге бойынша есепке алынды. Пайдалы қызмет мерзімінің бастапқы бағасы-10 жыл. Жою құны нөлге тең. Амортизацияны біркелкі есептеу әдісі қолданылды. Екі жыл пайдаланғаннан кейін, жыл сайынғы түгендеу кезінде активтің пайдалы қызмет ету мерзімі қайта қаралды және бастапқыда 10 жыл емес, 6 жыл деп бағаланды.

ҚАЖЕТ: активтің пайдалы қызмет етуінің қалған мерзіміне жылдық амортизация шығындарын есептеңіз.

020

"Азия" банкі клиенттің тапсырмасы бойынша (банктік шот шартына сәйкес қызмет көрсету кезінде) теңгеге 500 000 рубль сатып алды. Мәміле бағамы ("Азия" банкінің бағамы) 5,1 теңге/рубльді, банктің сауда - саттықта рубль сатып алу бағамы-5,0 теңге/рубльді құрады.

ҚАЖЕТ:

1. Азия банкі бағамдық айырмашылықты көрсетуі керек пе?

2. "Азия" банкі бағамдық айырмашылықтарды қайда және қанша сомада көрсетуі тиіс?

021

Мекеме 2023 жылдың желтоқсанында жабдықты 160 000 теңгеге сатып алды, оны 4 жыл бойы пайдалану көзделген. Жою құны нөлге тең. Амортизацияны біркелкі есептеу әдісі қолданылады. 2024 жылғы желтоқсанда 30 000 теңгеге жаңа компонент сатып алынды, оны пайдалану жабдықтың өнімділігін жылына 10% - ға арттыруға тиіс.

ҚАЖЕТ:

2025 жылғы "қаржы қызметінің нәтижелері туралы есеп" бухгалтерлік балансына № 1 қосымшада амортизациялық аударымдардың қандай сомасы көрсетіледі?

022

"Орбита" компаниясының есепті кезеңнің соңында валюталық шотында қалдығы бар-1 000 АҚШ доллары.

Есепті кезеңнің басында валюта бағамы 1 USD = 432 KZT

Есепті кезеңнің соңында валюта бағамы 1 USD = 462 KZT

ҚАЖЕТ:

1. Бағамдық айырмашылықты есептеңіз.

023

"АрланСтрой" компаниясы тұрғын үй кешенін салуға 30 айға келісім-шарт жасасты. Шарт "шығындар плюс 15% пайда" түрінде бекітілді. Алғашқы 10 айда жұмыстардың 35%-ы орындалды. Осы уақыт ішінде құрылыс материалдарының бағасы күрт өсіп, шығындар жоспарланғаннан 12% жоғары болды.

Қажет: Тапсырыс беруші бұл шығындарды өтеуге міндетті ме?

024

"Еуро терезе" ұйымының балансында машина бар. Машинаның өтелетін сомасы одан әрі пайдалану кезінде компания үшін оның құны немесе қайта сату құны ретінде анықталуы мүмкін. Станоктың өтелетін сомасы 720 000 теңгені құрайды. Машина білікті актив болып табылады. Оның кезеңдегі орташа баланстық құны 114 000 теңгені құрайды. Кезең ішіндегі заемдар бойынша шығындар сомасынан 20 000 теңге осы станокқа жатады.

ҚАЖЕТ:

Қандай сома капиталдандырылуы керек және қайсысы есептен шығарылады?

025

Мемлекеттік мекеме 2018 жылдың 25 желтоқсанында бастапқы құны 24 000 000 теңге болатын әкімшілік мақсатта пайдаланылған ғимаратты балансқа қабылдады. Ғимараттың қызмет ету мерзімі-50 жыл. 2023 жылғы 31 Желтоқсанда жоғары тұрған орган осы ғимаратты жалға беруге шешім қабылдады. Есеп саясатына сәйкес келесі ұзақ мерзімді активтер үшін өзіндік құн бойынша есепке алу моделі қолданылады: негізгі құралдар, инвестициялық жылжымайтын мүлік, материалдық емес активтер.

ҚАЖЕТ: бұл ғимарат 2024 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдай туралы есепте қандай құны бойынша көрсетіледі және қандай ұзақ мерзімді актив ретінде?

026

Есепті кезең: 2024

Өлшем бірлігі: теңге.

Қазақстан Республикасының резиденті болып табылатын және ҚҚС төлеушісі емес болып келетін «Саз» компанияның мәліметтеріне сәйкес, 2024 жылға мынадай ақпарат белгілі:

- Тауарларды сатудан түскен түсім - 45 000;

- Есептелген және төленген еңбек шығындары – 9 500;
- Шегеруге жарамды басқа да құжатпен расталған шығыстар – 12 800.

Сонымен қатар:

- 2024 жылдың қаңтарында компания басқа заңды тұлғадан қайтарымсыз 2000 мөлшерінде материалдық көмек алды;
- 2024 жылдың мамыр айында басқа заңды тұлғаның жарғылық капиталына үлес ретінде бастапқы құны 5380-ге тең аяқталмаған құрылыс берген, салымның құны 6500 мөлшерінде бағаланып отыр;
- 2023 жылдың нәтижелері негізінде 400 залал болды (2024 жылдың 1 қаңтарына тасымалданатын басқа залал жоқ);
- 2024 жылы КТС бойынша аванстық төлемдер сомасы 3000 құрады.

ҚАЖЕТ:

1. салық салынатын табыстың мөлшерін анықтаңыз;
2. 2024 жылға ССТ есептелген төленуге жататын корпоративтік табыс салығының сомасын анықтаңыз;
3. бюджетке төленуге тиісті КТС сомасын есептеңіз;
4. корпоративтік табыс салығы бойынша есептілікті өткізу мерзімін көрсетіңіз;
5. 2024жылға КТС төлеу мерзімін көрсетіңіз.

027

"Қызылмай" ЖШС сізге 2025 жылғы қаржылық есептілікте келесі шаруашылық операцияларды көрсету жөнінде жүгінді:

1. "Қызылмай" ЖШС ҚР Денсаулық сақтау министрлігімен сертификатталған жоғары тиімді биологиялық белсенді тағамдық қоспаны әзірледі және патенттеді. Дәрі-дәрмекті әзірлеу құны 10 млн. теңгені құрады. Сарапшылар әзірлеудің нарықтық құнын 16 млн. теңге көлемінде болжайды.

ҚАЖЕТ:

Жоғарыда сипатталған шаруашылық операциялар "Қызылмай" ЖШС-нің 2025 жылғы қаржылық есептілігінде 38 "материалдық емес активтер"ХҚЕС (IAS) сәйкес қалай көрсетілетінін түсіндіріңіз.

028

2024 жылдың тамызында " Қалау " ЖШС бұқаралық ақпарат құралдарында жаңа өнімнің маркетингтік науқаны үшін 6 млн теңге төледі. Науқан 2025 жылдың 31 наурызына дейін сегіз айға созылады. Компания басшылығы маркетингтік науқанның нәтижелері науқан басталғаннан кейінгі төрт жылда сатылымның өсуіне әкеледі деп санайды.

ҚАЖЕТ:

Жоғарыда сипатталған шаруашылық операциялар "Қалау" ЖШС-нің 2024 жылғы қаржылық есептілігінде 38 "Материалдық емес активтер" ХҚЕС (IAS) сәйкес қалай көрсетілетінін түсіндіріңіз.

029

«Барыс» компаниясы 31.12.25 жылғы жағдай бойынша қаржылық есептілікті дайындайды. Компанияның бас бухгалтері 2025 жылы орын алған екі операцияны көрсетуге күмәндануда:

- 1) 13 қаңтарда «Барыс» компаниясы нарықтық құны 15'000 мың теңге болатын жер учаскесін сатып алды. Сатып алу 1'000 акция шығару арқылы төленді.
- 2) 6 мамырда «Фиеста» консалтингтік компаниясы «Барыс» компаниясы үшін қарыз алу мақсатында оны банкке ұсыну үшін бизнес-жоспар дайындады. Консалтингтік компания орындаған жұмыс 100 акция шығару арқылы төленді.

Сонымен қатар, келесі ақпарат белгілі:

- «Барыс» компаниясының бір акциясының номиналды құны 10 теңгені құрайды.
- «Барыс» компаниясының бір акциясының нарықтық құны:

2025 жылғы 13 қаңтар 35 теңге

2025 жылғы 6 мамыр 40 теңге.

ҚАЖЕТ: жоғарыда көрсетілген операцияларды көрсетуге қатысты бухгалтерлік жазбаларды ұсыныңыз.

030

2025 жылдың тамыз айында "Алтын" сауда фирмасы бойынша келесі ақпарат бар:

1. 2025 жылғы тамыз айындағы тауарлардың болуы және қозғалысы туралы мәліметтер

№	Көрсеткіштер	Саны, дана	Бағасы, теңге	Сомасы, теңге
1.	1 тамыздағы қалдық	250	500	125 000
2.	4 тамыз сатып алынды	100	520	52 000
3.	6 тамыз сатылды	115	1000	115000
4.	12 тамыз сатылды	125	530	66 250
5.	15 сатып алынды	250	515	128 750
5.	20 тамыз сатылды	190	1000	190 000
6.	31 тамыз қалдық	170	?	?

2. Фирма түгендеуді үздіксіз есепке алу жүйесін қолданады

ҚАЖЕТ: 31 тамыздағы тауар қалдықтарының мөлшерін, тамыз айында өткізілген тауарлардың өзіндік құнын, тауарларды сатудан түскен кірісті (түсімді) және орташа өлшенген күн әдісі бойынша бір айдағы жалпы кірісті анықтау.

ШЕШІМІ кестеде ресімделсін

№	Бағалау әдісі	31 тамызға арналған қорлар қалдықтарының сомасы	Өткізілген тауарлардың өзіндік құны	Өнімді сатудан түскен табыс	Жалпы кіріс (шығын)
1.	Орташа өлшенген күн әдісі				

031

"Космодром" компаниясы 2024 жыл ішінде сатылатын тауарлардың қаптамасында дұрыс емес ақпараттың болуы үшін мемлекет оған 40 мың теңгеге айыппұл салады деп күтеді.

2024 жылдың соңындағы жағдай бойынша мемлекет айыппұл салған жоқ. "Космодром" тұтынушылар тарапынан 2024 жылғы 31 желтоқсанға 170 мың теңге көлемінде шағымдарды бағалайды. 2024 жылдың соңында Мемлекет осындай қателіктерді болдырмау үшін өндірістік процестерге өзгерістер енгізуді талап етті.

"Космодром" компаниясы өндірістік процестерді жақсартуға арналған шығындарды 150 мың теңге мөлшерінде бағалайды, оның 30 мыңы. теңге қызметкерлерді қайта оқытуға жатады.

ҚАЖЕТ:

жоғарыда келтірілген ақпаратқа қатысты 2024 жылғы 31 желтоқсандағы "Космодром" компаниясының қаржылық жағдайы туралы есепте міндеттемелер бөлімінде көрсетілуі қажет соманы көрсетіңіз.

032

"Едем" (резидент) кәсіпорны бойынша ағымдағы жылға мынадай ақпарат бар:

1. 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша "Едем" кәсіпорны қаржылық есептілікті дайындауды аяқтады.

2. 2024 жылғы 14 қаңтарда Ішкі аудит жалпы сомасы 10 млн. теңгеге сатылатын бірнеше жалған шоттарды тапты;

3. 2024 жылғы 17 қаңтарда Ішкі аудит сату бойынша шығындардың 8 млн. теңгеге артқанын анықтады. алаяқтық нәтижесінде.

ҚАЖЕТ:

Қаржылық есептілікте, алаяқтық пен қателерді анықтаған кезде, сату мен сату шығындарын түзету.

033

2024 жылы құрылыс материалдарын сатудан түскен түсім 1,12 млн. 2025 жылы сатудан түскен түсім 1,31 млн. 2024 жылы таза пайда 297 мың доллар болды. және 308 мың доллар. 2025 жылы.

ҚАЖЕТ:

Кәсіпорынның 2025 жылғы сату рентабельділігі қалай өзгерді?

034

"Марвел" компаниялар тобының саяси жағдайы тұрақсыз болған елде инвестициялары бар.

ҚАЖЕТ:

Компания басшылығы бұл жағдайды сегменттік есептілікте қалай көрсетуі керек екенін түсіндіріңіз?

035

Компания негізгі құралды 2021 жылғы желтоқсанда 1 300 000 теңгеге сатып алды. Пайдалану мерзімі 5 жыл. Қалдық құны 130 000 теңге.

2024 жылдың соңында актив әлі екі емес, төрт жылға созылатыны белгілі болды, яғни 5 емес, 7 жыл. Амортизацияны есептеу кезінде сызықтық әдіс қолданылады.

ҚАЖЕТ:

Амортизацияны есептеңіз.

036

Жалдау шартының талаптары бойынша: жалға алушы қызмет ету мерзімі 6 жылға тең және әділ құны 42 000 мың теңгені құрайтын активті алады. Шарт 5 жыл мерзімге жасалды, жыл сайынғы жалдау ақысы-11 000 мың теңге. Төлемдер кезең соңында. Есептелген пайыздық мөлшерлеме 10% құрайды. Жыл сайынғы жалдау төлемдерінің (аннуитеттердің) k (10%, 5 жыл) дисконттау коэффициенті 3.7907-ге тең.

ҚАЖЕТ: бұл активті қандай бағамен есепке қою керек екенін анықтаңыз.

037

Аудит "Алан" компаниясында сатып алушыларға сатып алғаннан кейін 6 ай ішінде анықталған кез-келген өндірістік некені жөндеу шығындарын жабатын кепілдікпен тауарларды сататынын анықтады. Егер сатылған әрбір өнімде аздаған ақаулар табылса, жөндеу шығындары 1 млн теңге болар еді. Әрбір сатылған өнімде үлкен ақаулар анықталған жағдайда жөндеу шығындары 4 млн теңгені құрайды. Компанияның өткен тәжірибесі мен болашаққа деген үміті алдағы жылы 75% өнімнің ақаулары болмайды, 20% - кішігірім ақаулар болады, ал 5% - үлкен ақаулар болады. Компания жалпы кепілдік міндеттемелері бойынша ресурстардың жойылу ықтималдығын бағалайды.

ҚАЖЕТ: тауарларды жөндеуге кепілдік резервінің сомасын анықтау.

038

Кәсіпорынның есебінде 1 наурыздағы жағдай бойынша қорлардың қалдықтары жалпы сомасы 200 000 теңгеге 800 кг цемент 250 теңге бағамен болады. Бір ай ішінде 3 түсім болды:

14 наурыз 1 400 килограмм цемент бағасы 270 теңге;

16 наурыз 1 300 килограмм цемент бағасы 260 теңге;

18 сәуір 1 550 килограмм цемент бағасы 265 теңге.

Бір ай ішінде ағымдағы жөндеуге 2 450 килограмм цемент өндіріске жіберілді. Мекеме есебінің деректеріне сәйкес айдың соңында қорлардың құны 940 500 теңге болды.

ҚАЖЕТ: кәсіпорынның есеп деректерінің дұрыстығын тексеріңіз.

039

Компания тұрақты өндірістік үстеме шығындар үшін шығындардың бір тобын пайдаланады. Маусымға арналған сома 500 000 мың теңге мөлшерінде жоспарланған; алайда нақты сома 700 000 мың теңгені құрады. Маусым айындағы нақты шығарылым 12500 дана болды және жабдықтың нақты жұмыс уақыты 10000 сағат болды. Бюджеттік шығарылымға 17750 дана және 12375 сағаттық жабдық кірді.

ҚАЖЕТ: өндірілген өнімнің бір данасына келетін бюджеттік тұрақты өндірістік үстеме шығындардың сомасын анықтау.

040

2025 жылдың наурыз айында "Алтын Гасыр" ЖШС-де келесі операциялар жасалды:

1. Қызметкердің жалақысынан жеке табыс салығы ұсталды-18 500 теңге
2. Сатылған өнімнің нақты өзіндік құны есептен шығарылды - 275 300 теңге
3. Компьютер тегін түсті-105 600 теңге
4. Бухгалтерияда пайдаланылатын бағдарламалық қамтамасыз етуге амортизация есептелді-10 500 теңге
5. Корпоративтік табыс салығы есептелді -75400 теңге

ҚАЖЕТ: операцияларды есепке алу бойынша шоттардың хат-хабарын жасау

041

"Шапағат" ЖШС өз күшімен 1 жыл 5 ай ішінде кеңсе ғимаратын салады. Нысанның құрылысына 3 560 570 теңге сомасында құрылыс материалдары жұмсалды, құрылысшылардың жалақысы – 2 670 000 теңге, әлеуметтік салық және құрылысшылардың жалақысынан әлеуметтік сақтандыруға аударымдар сомасы тиісінше: 293 700 теңге және 133 500 теңге болды. Нысан құрылысы бойынша үстеме шығыстар 1 456 000 теңге. Құрылыс аяқталғаннан кейін объектіні комиссия пайдалануға қабылдады.

ҚАЖЕТ:

- 1) ғимарат салу жөніндегі операциялар шоттарының хат-хабарын жасауға
- 2) тұрғызылған ғимараттың нақты өзіндік құнын айқындау

042

2025 жылдың тамыз айында "Алтын"сауда фирмасы бойынша келесі ақпарат бар:

1.2025 жылғы тамыз айындағы тауарлардың болуы және қозғалысы туралы мәліметтер

№	Көрсеткіштер	Саны, дана	Бағасы, теңге	Сомасы, теңге
1.	1 тамыздағы қалдық	250	500	125 000
2.	4 тамыз сатып алынды	100	520	52 000
3.	6 тамыз сатылды	115	1000	115000
4.	12 тамыз сатылды	125	530	66 250
5	15 сатып алынды	250	515	128 750
5.	20 тамыз сатылды	190	1000	190 000
6.	31 тамыз қалдық	170	?	?

2.Фирма түгендеуді үздіксіз есепке алу жүйесін қолданады

ҚАЖЕТ: 31 тамыздағы тауар қалдықтарының мөлшерін, тамыз айында өткізілген тауарлардың өзіндік құнын, тауарларды сатудан түскен кірісті (кірісті) және ФИФО әдісі бойынша бір айдағы жалпы кірісті анықтау.

043

Түгендеу нәтижелері бойынша 31 желтоқсандағы жағдай бойынша "Алиса" ЖШС - нің дебиторлық берешегі - 156 000 теңге, мерзімі 390 күнді құрайды; "Береке" мекемесі - 420 000 теңге, мерзімі 75 күнді құрайды; "Инкар" ЖШС-629 690 теңге, мерзімі 250 күнді құрайды. Кәсіпорын есепті күнге 470 845 теңге сомасына резерв құрды.

ҚАЖЕТ: есепті күнге күмәнді дебиторлық берешек бойынша резерв сомасын анықтау

044

Басшының бұйрығына сәйкес қызметкер 2025 жылғы 20-25 наурыз аралығында Атырау қаласына іссапарға жіберілді. Аванстық есеп 2025 жылдың 27 наурызында ұсынылды. Есепке келесі құжаттар қоса берілді:

- жалпы сомасы 83 500 теңгеге әуе көлігімен жол жүруді растау;
- 2025 жылғы 20-25 наурыз аралығында жалпы сомасы 74 000 теңгеге қонақ үйде тұруды растау;

Аванстық есеп 195 678 теңге сомасында бекітілді, оның ішінде:

- тәуліктік 38 178 теңге;
- тұру 74 000 теңге;

- жол жүру құны 83 500 теңге.

ҚАЖЕТ: бухгалтерлік есепте операцияны көрсету:

045

Есепті күнге аудандық сотта ҚР азаматының ұйымға деген талабы қаралады. Талап қою сомасы 750 000 теңгені құрайды. Ұйымның адвокатының пікірінше, талапкердің пайдасына шағымды қанағаттандыру ықтималдығы 80% құрайды. Ұйым 750 000 теңге сомасында бағалау резервін есептеді.

ҚАЖЕТ: бухгалтерлік есепте операцияны көрсету:

046

2025 жылдың наурыз айында "Алтын Гасыр" ЖШС-де келесі операциялар жасалды:

1. Есепті жылдың бөлінбеген пайдасы есебінен резервтік капитал құрылды-350 000 теңге
2. Міндетті зейнетақы жарналары аударылды-95 800 теңге
3. Дайын өнім сатып алушыларға шарттық құны бойынша сатылды – 550 700 теңге
4. Сатылған өнім бойынша ҚҚС есептелген сомасы -?

ҚАЖЕТ: операцияларды есепке алу бойынша шоттардың хат-хабарын жасау

047

Кәсіпорын қызметкері компьютерді бүлдірді. Комиссия компьютердің бүлінуі туралы акт жасады, онда бүліну себептері мен оның кінәлісі - қызметкер көрсетілген. Компьютерді сатып алу құны - 130 000 теңгені құрады. Компьютердің баланстық құны 70 000 теңгені құрады. Бүлінген кездегі компьютердің әділ құны 95 000 теңгені құрайды. Бүлінген компьютер бойынша есептелген амортизация сомасы-60 000 теңге. Кәсіпорын басшысы қызметкерден залалды өндіріп алуға шешім қабылдады. Қызметкермен толық материалдық жауапкершілік туралы шарт жасалмады. Қызметкердің жалақысы 60 000 теңгені құрайды.

ҚАЖЕТ: осы жағдайды шешу бойынша нормативтік-құқықтық актілерге сілтеме жасай отырып ұсынымдар әзірлеу.

048

Кәсіпорында келесі жылжымайтын мүлік объектілері бар, бірақ оларды есепте қалай көрсету керектігін білмейді:

1. Құны 150 000,0 мың теңге болатын үй 5 жыл бұрын Наурызда сатып алынған. Жылжымайтын мүлік жеке тұлғаларға алты айлық мерзімге тапсырылады. Ғимараттың ағымдағы нарықтық құны 175 000,0 мың теңгені құрайды.
2. Құны 75 000,0 мың теңге болатын ғимарат сәуір айында сатып алынды. Ғимарат кеңсе ретінде пайдаланылады, 10 жыл бұрын сатып алынған.
3. Мамыр айында аяқталмаған ғимарат сатып алынды, оның жұмысы шамамен 2/3 аяқталды. Кәсіпорын құрылыс аяқталғаннан кейін ғимаратты жалға беруге ниетті.

ҚАЖЕТ: бухгалтер қандай ҚЕХС басшылыққа алуы керек екенін анықтау керек?

049

01.01.2023 жылға арналған ұйымда баланста белгісіз пайдалы қызмет мерзімі бар деп анықталған материалдық емес активтер болды. Осы материалдық емес активтердің 01.01.2024 жылға арналған баланстық құны 190,0 мың теңге болады, құнсыздануға жыл сайынғы тексеруден кейін әділ құны 170,0 мың теңгеге бағаланды, ал материалдық емес активті пайдаланудан түскен құндылық 150,0 мың теңгені құрады.

ҚАЖЕТ: 01.01.2024 жылға арналған баланста материалдық емес активтер қандай құн бойынша көрсетілуі тиіс екенін анықтау.

050

А кәсіпорны 15.12.2024 жылы өзіндік құны 8 100,0 мың теңгені құрайтын автокөлік сатып алды. Автокөліктің жылдық амортизация мөлшерлемесі 15% болады. 20.12.2025 жылы автомобиль В кәсіпорынның балансына берілді.

ҚАЖЕТ:

1. А кәсіпорынның бухгалтерлік есебінде сатып алуды, амортизацияны есептеуді және кейіннен В кәсіпорнына беруді көрсету.

2.А кәсіпорнының 2025 жылға арналған қаржылық есептілігінен үзінді көшірмелерді көрсету.

051

Ұзақ мерзімді қызмет көрсету шарты бар Аудитор өткен жылы жүргізілген тексеру үшін төлем алған жоқ. Ол егер жұмыс төленбесе, ағымдағы жылғы қаржылық есептілікті тексеруге кіріспейтіндігін алға тартты. Клиент осы жылғы тексеру нәтижелері өте маңызды деп жауап берді, өйткені егер шартты емес қорытынды уақтылы алынбаса немесе шартты қорытынды алынбаса, фирма қосымша қаржыландыруды ала алмайды. Осы жылы тексеру жүргізілгеннен кейін аудитор екі жыл ішінде барлық төлемді алады.

ҚАЖЕТ: егер олар осы жағдайларда тексеруді шешсе, аудитордың алдында тәуелсіздік мәселесі қандай болатынын анықтаңыз.

052

Аудитор келесі процедураларды жүргізді:

- 1) көлік құралдарын тіркеу туралы құжаттарды тексеру;
- 2) құжаттарды сатып алуға тексеру;
- 3) көлік құралдарының нақты болуын тексеру;
- 4) Көлік құралдарын сатушылардан ауызша растау алу.

ҚАЖЕТ: жоғарыда аталған процедуралардың қайсысы компанияның көлік құралдарына меншік құқығы туралы деректерді беретінін анықтаңыз.

053

Аудитор келесі жағдайларға қатысты:

1. Кәсіпорынның бухгалтері екі ай бұрын жұмыстан шығып, бухгалтерлік есеп жүргізілмеді. Кәсіпорын жартыжылдықтың аралық қаржылық есебін ұсынуы керек. Алайда, кәсіпорын мұны істей алмайды, өйткені экономикалық операциялар тіркелмеген және журнал жүргізілмеген-бастысы. Кәсіпорын қаржылық есептілікті жасау үшін аудиторды тарту мақсатында аудиторлар тобының басшысына жүгінді.

2. Аудитор кәсіпорын салық декларацияларын толтыру кезінде таза кірісті айтарлықтай төмендететінін анықтады. Ол өзінің басшысына бұл туралы хабардар етті және кәсіпорынға Есептіліктің түзетілген формасын жасау ұсынылды. Кәсіпорын түзетулер енгізген жоқ.

ҚАЖЕТ: этикалық принциптерге әсер ететінін анықтаңыз

054

Аудитор аудит объектісінде түгендеу жүргізілуін қадағалады. Компания басшысы аудиторға жақсы жұмыс істегені үшін ынталандыру ретінде ұялы телефон ұсынды.

ҚАЖЕТ: этикалық принциптерге әсер ететінін анықтаңыз. Этикалық қағидалардың бұзылуы бар немесе жоқ.

055

Компания екі аудитордың аудиторлық Этика кодексін бұзғаны туралы ақпарат алды. Аудиторларға тағылған айыптардың ішінде мыналар болды:

1. Аудитор бойынша 1:

- а) жергілікті колледжде шақырылған оқытушы ретінде жұмыстан тыс уақытта толық емес жұмыс істейді;
- б) қаржылық есептілік аудитін жүргізген АҚ акцияларына иелік етеді;
- в) көршісіне жаңа жұмыс іздеуді бастауға кеңес берді, өйткені аудит кезінде көршісі жұмыс істейтін компания алты айдан кейін қайта құрылатыны анықталды.

2. Аудитор бойынша 2:

- а) ол дәріс өткізген компаниялардан құнды зат алды;
- б) аудиттелетін адамнан құнды зат алды;
- в) жергілікті қайырымдылық ұйымының басшысы ретінде қоса атқарушы болып жұмыс істейді;
- г) семинар-кеңес барысында аудиторлармен аудит жүргізу әдістері туралы ақпаратпен бөлісті;

- д) баспадан аудит тақырыбы бойынша кәсіби кітап шығарғаны үшін авторлық алым алды;
- е) басқа аудиторлық компанияларда жұмыс істейтін әріптесінен құнды зат алды.

ҚАЖЕТ: аудиторларға қатысты аталған мәлімдемелердің Қаншасы этика кодексінің бұзылуын білдіретінін анықтау керек?

056

Аудитор компаниялардың қаржылық есептілігіне аудит жүргізуі керек.

ҚАЖЕТ: алынған ақпарат негізінде Қаржылық есептіліктің аудит жоспарын және компаниялардың қаржылық есептілігінің әзірленген аудит жоспары негізінде Қаржылық есептіліктің аудит бағдарламасын жасау.

057

Аудиттің жалпы жоспары мен бағдарламасын әзірлеу кезінде аудитор аудиторлардың жоғары біліктілігімен, шаруашылық операциялардың біртектілігімен және жаппай жүргізілуімен, сондай-ақ есеп саясатының қарапайымдылығымен өз іс-әрекеттерін ынталандыра отырып, аудиторлық рәсімдердің көлемін қысқартуға шешім қабылдады.

ҚАЖЕТ: аудитордың іс-әрекетінің заңдылығын анықтаңыз және оларға баға беріңіз.

058

Қаржылық есептілік аудитін жүргізу сапасын бақылауды тексеру кезінде қаржылық есептілік аудитінің жұмыс құжаттамасының папкасы, оның ішінде жарғы мен құрылтай құжаттарының көшірмелері, аудиторлық қорытынды, аудит жүргізу нәтижелері бойынша кәсіпорын басшылығына жазбаша ақпарат, есепке алу мен ішкі бақылаудың жай-күйін тексеру мен бағалау тесттеріне құжаттарды ұсыну туралы сұрау салулар ұсынылды.

ҚАЖЕТ: кәсіпорынның қаржылық есептілігінің аудиті бойынша аудитордың жұмыс құжаттамасы қалтасының мазмұнын бағалау.

059

Қорлар аудитін жоспарлау кезінде аудитор "қорлар" бабы бойынша қаржылық есептілікке қатысты басшылықты бекітудің әртүрлі санаттарынан келесі міндеттерді белгілейді:

1. Қорлар сатудың таза құнының өзіндік құнының ең азы бойынша тиісінше көрсетіледі.
2. Қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілген қорлар қаржылық есептілікті жасау күніне қоймада бар
3. Қорлардың құрамына барлық шикізат пен материалдар, аяқталмаған өндіріс, дайын өнім және сатуға арналған қолда бар тауарлар кіреді.
4. Қолда бар жатып қалған тауарлар түгендеу кезінде жеке тізімдемеге енгізілген және сенімді бағалауда көрсетілген.
5. Кәсіпорын қорларға қатысты заңды меншік құқығына ие.
6. Түгендеу жүргізу кезінде консигнацияға алынған қорлар жеке тізімдемеде көрсетіледі және қорлар есебіне енгізілмейді.
7. Түгендеу тізімдемесі саны мен бағасын тиісті түрде көрсетеді, бас кітаптағы қорлардың сальдосына сәйкес қорытындыланады.
8. Қаржылық жағдай туралы есепте қорлар қысқа мерзімді активтер ретінде дұрыс жіктеледі.

ҚАЖЕТ: жеке аудиторлық міндеттердің әрқайсысы пайда болатын бекіту санатын анықтаңыз.

060

Клиент аудитор аудитордың жұмыс қағаздарының көшірмелерін жасауды сұрады, осылайша келесі жылы тексеруге барлық қажетті құжаттарды алдын-ала дайындады (қаражат пен уақытты үнемдеу мақсатында).

ҚАЖЕТ:

1. Аудитордың тәуелсіздігі тұрғысынан қандай проблема туындайтынын анықтаңыз.
2. Клиенттің ұсынысына аудитордың реакциясы қандай болуы керек?

061

ISSAI 1315 стандарты ішкі бақылау жүйесінің компоненттерін ашады: аудиттің бақылау ортасы, ұйымдағы тәуекелдерді бағалау процесі, жүргізілген аудит үшін маңызды бақылау әрекеттері, бақылау құралдарының мониторингі, ақпараттық жүйе.

ҚАЖЕТ: ішкі бақылау жүйесінің бес компонентін сипаттаңыз

062

ISSAI 1315-ке сілтеме жасай отырып, "Субъект пен оның ортасын түсіну арқылы ақпараттың Елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтау және бағалау"

ҚАЖЕТ: бақылау ортасы нені қамтитынын сипаттаңыз.

063

Аудиторлық дәлелдемелер ретінде пайдаланылатын ақпараттың сенімділігі, демек, аудиторлық дәлелдемелердің өзі оның қайнар көзі мен сипатына байланысты

ҚАЖЕТ: қандай аудиторлық дәлелдер ең сенімді екенін сипаттаңыз.

064

Қойма есебінің аудиті бірқатар әрекеттерден тұрады

ҚАЖЕТ: қойма есебін тексеруді қалай жүргізу керектігін сипаттаңыз.

065

Аудиторлық компания компаниялардың қаржылық есептілігінің жекелеген бастапқы көрсеткіштерінде қаржылық есептіліктің дұрыстығына айтарлықтай әсер ететін бұрмаланулар бар екенін анықтады. Алайда, есепті кезеңнің қаржылық есептілігі сенімді.

ҚАЖЕТ: аудиторлық қорытындының нысаны туралы шешім қабылдау.

066

Сіздің клиентіңізде үш үлкен дүкен бар. Олардың әрқайсысында бірнеше бөлім бар. Барлық бөлімдер кем дегенде бес жылда бір рет егжей-тегжейлі тексерілуі керек. Аудиторлық тәуекел жоғары бөлімдерді мұқият тексеру керек. Өткен жылы бұл дүкендерде де аудит жүргізілгені белгілі. Дүкендердің әрқайсысында ішкі бақылау бөлімі бар.

ҚАЖЕТ: тәуекелді бағалау үшін аудитор қандай әрекеттер жасауы керек екенін анықтаңыз.

067

Аудиторлық рәсімдер қаржылық есептілік күнінен бастап аудиторлық қорытындының күніне дейінгі немесе осы күнге барынша жақын кезеңді қамтуға тиіс. Аудитор осындай аудиторлық рәсімдердің сипаты мен ауқымын белгілеу кезінде тәуекелдерді бағалауды ескеруі керек

Көрінеді: аудиторлық қорытындыға дейін аудиторға оқиғалардың бар немесе жоқтығын дәлелдейтін үш аудиторлық процедураны тізімдеңіз.

068

Аудиторлық ұйым қаржылық есептіліктің жекелеген бастапқы көрсеткіштерінде тексерілетін Есептіліктің дұрыстығына айтарлықтай әсер ететін бұрмаланулар бар екенін анықтады. Алайда, есепті кезеңнің қаржылық есептілігі сенімді.

ҚАЖЕТ: аудиторлық қорытындының нысаны туралы шешім қабылдау.

069

Компания басшылығы ақша қаражаттарының қозғалысы туралы мәліметтерді қаржылық есептілікке қоспау туралы шешім қабылдады, өйткені ол берілген ақпаратты маңызды емес деп санайды.

ҚАЖЕТ: аудитор қандай қорытынды жасауы керек екенін анықтаңыз.

070

Барлық маңызды аспектілерде акционерлік қоғамның есептілігі сенімді. Есепті кезең аяқталғаннан кейін, бірақ аудиторлық қорытындыға қол қоймас бұрын аудиторларға төрелік соттың аудит объектісінен айыппұлдардың үлкен сомасын өндіріп алу туралы шешімі туралы ақпарат түсті.

ҚАЖЕТ: аудиторлар бұл фактіні аудиторлық қорытындыда көрсетуі керек пе, жоқ па, соны анықтаңыз.

